

ΛΕΣΒΟΣ: Πρόσφυγας αντιμετωπίζει την ποινή των δις ισόβια μετά από ναυάγιο,προσπαθώντας να σώσει 33 ανθρώπινες ζωές

Αυτή την Πέμπτη 13 Μαΐου 2021, ο εικοσιεπτάχρονος Μοχαμάντ Χ., πατέρας τεσσάρων παιδιών θα δικάσσει στη Μυτιλήνη της Λέσβου. Ο Μοχαμάντ Χ. που προσπάθησε να σώσει τη δική του ζωή και άλλων 33 επιβατών εν πλώ ύστερα από ναυάγιο, κατηγορείται από τις Ελληνικές Αρχές ότι έθεσε σε κίνδυνο τις ζωές των άλλων και ότι προκάλεσε το θάνατο δύο εξ αυτών.Για το λόγο αυτό, αντιμετωπίζει την ποινή της δις ισόβιας κάθειρξης και περισσότερα από δέκα χρόνια φυλάκιση για κάθε επιβάτη.

Στις 2 Δεκεμβρίου 2020, ο Μοχαμάντ Χ.,ο οποίος ξέφυγε από τον πόλεμο στην Σομαλία στην Τουρκία στις αρχές του 2020,προσπάθησε να φτάσει στην Ελλάδα με μια φουσκωτή λέμβο μαζί με άλλους 33 ανθρώπους,συμπεριλαμβανομένων τριών παιδιών. Στη μέση του Αιγαίου Πελάγους, η λέμβος βρέθηκε σε κατάσταση κινδύνου. [Σύμφωνα με τον Έλληνα Υπουργό Μεταναστευτικής Πολιτικής Νότη Μηταράκη](#),που κατηγορεί την τουρκική ακτοφυλακή για το ναυάγιο, το πλήρωμα εξέπεμψε συναγερμό κινδύνου, καλώντας σε βοήθεια. Ο Μοχαμάντ Χ., ένας πρόσφυγας με καμία εμπειρία στη ναυσιπλοΐα, προσπάθησε να κάνει ό,τι μπορούσε για να αποτρέψει το ναυάγιο και να κατευθύνει το σκάφος με ασφάλεια στη στεριά- το γεγονός αυτό επιβεβαιώθηκε αργότερα από άλλους επιβάτες που δήλωσαν ότι ο Μοχαμάντ προσπάθησε να σώσει τις ζωές όλων.

Δυστυχώς, δεν τα κατάφερε. Η λέμβος βυθίστηκε κοντά στο λιμάνι της Λέσβου. Γυναίκες, άνδρες και παιδιά έπεσαν στη θάλασσα,δύο γυναίκες απεβίωσαν.

Ο Μοχαμάντ Χ. και οι άλλοι διασωθέντες βγήκαν από τη θάλασσα με τη βοήθεια της Ελληνικής Ακτοφυλακής και μεταφέρθηκαν στο λιμάνι της Μυτιλήνης στη Λέσβο.Εκεί, μετά από τον παραλίγο πνιγμό του λίγο νωρίτερα,ο Μοχαμάντ Χ. συνελήφθη ως «οδηγός της λέμβου» και κατά συνέπεια κατηγορήθηκε για « παράνομη διακίνηση υπηκόων τρίτων χωρών σε ελληνικό έδαφος» (παράνομη διακίνηση μεταναστών) με τις επιβαρυντικές περιστάσεις της έκθεσης σε κίνδυνο της ζωής τριάντα δύο ανθρώπων,και αργότερα αφού διαπιστώθηκε ο θάνατος δύο αγνοούμενων γυναικών, και για τον θάνατο αυτών. Από τότε είναι κρατούμενος μέχρι τη δίκη του στο νησί της Χίου.

Καταδικάζουμε αυτή την κατάφωρη αδικία και τις σοβαρές επιθέσεις στο δικαίωμα ασύλου.Με την έλλειψη ασφάλειας και των των νομικών οδών για την είσοδο στην Ευρώπη και την αίτηση ασύλου,άνθρωποι που αναζητούν ασφάλεια δεν έχουν άλλη επιλογή από το να επιδοθούν σε επικίνδυνα ταξίδια.

Στεκόμαστε αλληλέγγυοι στον Μοχαμάντ Χ., ο οποίος προφανώς χρησιμοποιείται ως αποδιοπομπαίος τράγος για να αποσπάσει την προσοχή από την ευθύνη της

Ευρώπης σχετικά με το αυξανόμενο κλείσιμο των συνόρων και τους θανάτους που προκύπτουν από αυτό.

Αντί να απειλείται με φυλάκιση, ο Μοχαμάντ Χ. θα έπρεπε να λάβει τη φροντίδα που χρειάζεται ύστερα από μια τόσο τραυματική εμπειρία.

Αντί να απειλείται με φυλάκιση, ο Μοχαμάντ Χ.,θα έπρεπε να εισπράττει ευχαριστώ και να επευφημείται που προσπάθησε να σώσει τις ζωές 34 ανθρώπων.

Οι δικηγόροι Δημήτρης Χουλής και Αλέξανδρος Γεωργούλης, που εκπροσωπούν το Μοχαμάντ Χ. στην επερχόμενη δίκη, δηλώνουν: «Η ελληνική νομοθεσία για τη μετανάστευση είναι πολύ αυστηρή- και μόνο να αγγίξεις το τιμόνι αρκεί για να καταδικαστείς σε πολλά χρόνια φυλάκιση ως «διακινητής». Ωστόσο, θα πρέπει να θυμόμαστε ότι ο ελληνικός νόμος στο άρθρο 25 του Ποινικού Κώδικα προβλέπει την «κατάσταση έκτακτης ανάγκης» ως λόγο άρσης του αδίκου όταν το άτομο παραβιάζει το νόμο «υπό πίεση και με σκοπό να αποτρέψει έναν αναπόφευκτο κίνδυνο». Ο λόγος αυτός δεν έχει γίνει αποδεκτός μέχρι σήμερα από τα ελληνικά δικαστήρια αλλά ο ίδιος ο Υπουργός κατηγορεί την Τουρκική Ακτοφυλακή για το ναυάγιο,είναι απολύτως σαφές ότι « **ο κατηγορούμενος προσπάθησε να αποτρέψει το θάνατο πολλών ανθρώπων και ότι η “οδήγηση “ της λέμβου δεν ήταν απόφαση αλλά αναγκαιότητα.** Ήρθε η ώρα να εφαρμόζουμε όλη την ελληνική νομοθεσία και όχι μόνο τα σημεία που βοηθούν στην ποινικοποίηση των αιτούντων ασύλου».

Η υπόθεση του Μοχαμάντ Χ. δυστυχώς δεν είναι ένα μεμονωμένο περιστατικό αλλά είναι παραδειγματική πτυχή της Ευρωπαϊκής πολιτικής των κλειστών συνόρων και της αποτροπής. [Όπως τεκμηριώνεται και από το CPT- Aegean Migrant Solidarity, borderline-europe και το Deportation Monitoring Aegean](#), η απαγγελία τέτοιων κατηγοριών σε βάρος μεταναστών που φτάνουν στα ελληνικά νησιά χρησιμοποιείται συστηματικά από το ελληνικό κράτος τα τελευταία χρόνια.

Η βάση για αυτό είναι η ελληνική νομοθεσία η οποία θεωρεί οποιονδήποτε βρεθεί να οδηγεί ένα όχημα στα ελληνικά σύνορα μεταφέροντας ανθρώπους που αναζητούν προστασία ως «διακινητής». Οι συλλήψεις που ακολουθούν, αυτές οι συχνά αβάσιμες κατηγορίες περί παράνομης διακίνησης μεταναστών είναι αυθαίρετες, και οι δίκες αψηφούν βασικές προϋποθέσεις της δίκαιης μεταχείρισης.

Οι αστυνομικοί ενδέχεται να κατηγορήσουν το άτομο που κρατά το πηδάλιο για να οδηγήσει το σκάφος, ή εκείνο που επικοινωνήσε με την ακτοφυλακή για να ζητήσει βοήθεια, ή απλά κάποιον που μιλά αγγλικά, ότι είναι διακινητής .

Χωρίς επαρκή αποδεικτικά στοιχεία, συλλαμβάνονται συνήθως κατά την άφιξη και κρατούνται με προσωρινή φυλάκιση για μήνες μέχρι τη δίκη.Όταν η υπόθεσή τους

φτάσει τελικά στο δικαστήριο, οι δίκες τους έχουν μέσο όρο μόνο 38 λεπτά, οδηγώντας τους σε ποινή κατά μέσο όρο 44 ετών και πρόστιμα άνω των 370.000 ευρώ. Πιο πρόσφατα, ο νεαρός Σύριος K.S. καταδικάστηκε σε 52 χρόνια φυλάκισης και πρόστιμο 242.000 ευρώ.

Ενώ οι κατηγορίες για «παράνομη διακίνηση μεταναστών» εναντίον Ευρωπαίων διασωστών στη θάλασσα κερδίζουν πολλή προσοχή από τα μέσα ενημέρωσης, η καθημερινή πρακτική της φυλάκισης μη Ευρωπαίων στα ελληνικά νησιά περνά σχεδόν απαρατήρητη. Ωστόσο, αυτοί αποτελούν την πλειοψηφία αυτών που συνελήφθησαν και φυλακίστηκαν με τις κατηγορίες "παράνομης διακίνησης μεταναστών" και "υποβοήθηση παράνομης μετανάστευσης".

Οι πρωτοβουλίες *borderline-europe*, *CPT - Aegean Migrant Solidarity* and *You Can't Evict Solidarity* θα παρακολουθήσουν τη δίκη με αλληλεγγύη. Καλούμε την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση να σταματήσουν να ποινικοποιούν τους ανθρώπους με την αιτιολογία ότι αναζητούν ασφάλεια, να τερματίσουν την αυθαίρετη κράτηση προσφύγων και μεταναστών που κατηγορούνται για παράνομη διακίνηση μεταναστών, και για την αθώωση και την άμεση απελευθέρωση του εναγομένου.

Για περισσότερες πληροφορίες:

- **UNHCR Greece:** <https://www.unhcr.org/gr/en/17725-unhcr-news-comment-following-shipwreck-off-lesvos.html>
- <https://www.infomigrants.net/en/post/28892/second-body-found-after-boat-sank-off-lesbos>
- <https://www.keeptalkinggreece.com/2020/12/02/migration-minister-migrants-lesvos/>